

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

18.11.2010

B7-0622/2010

PREDLOG RESOLUCIJE

k vprašanju za ustni odgovor B7-0564/2010

v skladu s členom 115(5) poslovnika

o razmerah v čebelarstvu

Paolo De Castro

v imenu Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja

RE\840191SL.doc

PE450.456v01-00

SL

Združena v raznolikosti

SL

Resolucija Evropskega parlamenta o razmerah v čebelarstvu

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. oktobra 2003 o težavah na področju čebelarstva v Evropi¹,
- ob upoštevanju Direktive 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. aprila 2004 o predlogu za uredbo Sveta o ukrepih na področju čebelarstva³,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 z dne 22. oktobra 2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode (uredba o enotni skupni ureditvi trga)⁴, ki vsebuje posebne določbe za sektor čebelarstva,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. novembra 2008 o razmerah v čebelarstvu⁵,
- ob upoštevanju Direktive Komisije 2010/21/EU z dne 12. marca 2010 o spremembi Priloge I k Direktivi Sveta 91/414/EGS glede posebnih določb za klotianidin, tiametoksam, fipronil in imidakloprid⁶,
- ob upoštevanju Sklepa Komisije z dne 6. maja 2010 o spremembi delov 1 in 2 Priloge E k Direktivi Sveta 92/65/EGS glede vzorcev zdravstvenih spričeval za živali z gospodarstev ter za čebele in čmrlje⁷,
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 28. maja 2010 o uporabi člena 105 in naslednjih Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007, ki se nanašajo na ukrepe za izboljšanje pogojev za proizvodnjo in trženje čebelarskih proizvodov (KOM(2010)0267),
- ob upoštevanju znanstvenega poročila EFSA z dne 11. avgusta 2008⁸ in znanstvenega poročila, katerega naročnica je bila EFSA in ga je sprejela 3. decembra 2009⁹, ki obe obravnavata umrljivost in nadzor čebel v Evropi,
- ob upoštevanju vprašanja za ustni odgovor (O-119/2010 – B7-0564/2010) z dne 1. septembra 2010 o razmerah v čebelarstvu,

¹ UL C 81E, 31. 3. 2004, str. 107.

² UL L 143, 30. 4. 2004, str. 56.

³ UL C 104E, 30. 4. 2004, str. 941.

⁴ UL L 299, 16. 11. 2007, str. 1.

⁵ UL C 16E, 22. 1. 2010, str. 65.

⁶ UL L 65, 13. 3. 2010, str. 27.

⁷ UL L 118, 12. 5. 2010, str. 56.

⁸ <http://www.efsa.europa.eu/en/scdocs/doc/154r.pdf>

⁹ <http://www.efsa.europa.eu/en/scdocs/scdoc/27e.htm>

- ob upoštevanju členov 115(5) in 110(2) svojega poslovnika,
- A. ker vseh 27 držav članic EU v povprečju uporablja 90 % nacionalnih programov za evropsko čebelarstvo, ki so jih oblikovale države članice za dobo treh let; ker Komisija v omenjenem poročilu z dne 28. maja 2010 navaja, da so nacionalni čebelarski programi v zadnjih letih prinesli pozitivne rezultate,
- B. ker se je treba ravno v mednarodnem letu biotske raznovrstnosti zavedati, da je čebelarstvo po vsem svetu zelo ogroženo, saj ima izgube, ki so 100 do 1000-krat večje kot običajno; ker ima čebelarstvo glede na javni in okoljski prispevek čebelarjev strateško vlogo v družbi, saj nazorno predstavlja primer okolju prijazne dejavnosti (izboljšanje in ohranjanje biotske raznovrstnosti, vzdrževanje ekološkega ravnotežja in ohranjanje rastlinstva) in modela trajnostnega pridelovanja v podeželskem okolju,
- C. ker se bodo veljavni programi končali leta 2013; ker je sedanja podpora EU čebelarskemu sektorju odvisna od obstoječih modalitet Skupne kmetijske politike; ker morajo čebelarji načrtovati za obdobje po letu 2013; ker namerava Komisija do novembra 2010 objaviti svoje sporočilo o prihodnji skupni kmetijski politiki,
- D. ker se v kmetijstvu zelo zavzemajo, da bi ohranili čebele kot opraševalke, ker je Organizacija za prehrano in kmetijstvo opozorila mednarodno skupnost na zaskrbljujoč upad števila žuželk opraševalk, vključno s čebelami delavkami; ker je gospodarski pomen čebel veliko večji od vrednosti medu, ki ga proizvedejo, saj je 84 % rastlinskih vrst in 76 % proizvodnje hrane v Evropi odvisnih od čebeljega opraševanja,
- E. ker je umrljivost čebel v številnih regijah čedalje večja težava zaradi več medsebojno prepletenih dejavnikov, kot so čebelje bolezni, zmanjšana odpornost čebel na povzročitelje bolezni in zajedavce, podnebne spremembe in delno tudi spremembe namembnosti zemljišč, čemur sledijo obdobja pomanjkanja hrane in krme za čebele, pa tudi zaradi vse hitrejšega izkoreninjanja medonosnih rastlinskih vrst ter uporabe fitofarmacevtskih sredstev in netrajnostnih načinov kmetovanja,
- F. ker upadanja števila kolonij v nekaterih državah članicah ni mogoče zagotovo povezovati z uporabo gensko spremenjenih organizmov, saj se jih v tem trenutku goji zanemarljivo malo, in ker širjenje monokultur povzroča izginjanje medonosnih rastlin,
- G. ker globalno nenehno narašča množica bolezni čebel, zaradi česar bi lahko *Apis mellifera* postala ogrožena vrsta, zlasti kot posledica vse bolj uničujoče prisotnosti pršice vrste *Varroa*, ki napada imunski sistem čebel, povzroča vrsto spremljevalnih bolezni in torej predstavlja veliko zdravstveno težavo za evropsko populacijo čebel,
- H. ker so potrebne dodatne raziskave, ki bi spremenile trend propadanja vrst opraševalcev, da bi se izognili podobnim razmeram, kot so drugod po svetu, kjer mora zaradi slabe zastopanosti naravnih opraševalcev za pridelavo sadja, zelenjave in nekaterih poljščin pri oprašitvi posredovati človek, kar je za kmete precejšen dodatni strošek,
- I. ker je 40 % evropskega trga za med odvisnega od uvoza; ker EU nima neodvisne oskrbe z medom, kar se kaže v znatni nestanovitnosti cen, ki je tudi posledica ponarejanja na svetovnem trgu, saj je odprtje trga EU za med iz tretjih držav v preteklosti postavilo

čebelarje EU v slabši konkurenčni položaj,

- J. ker so tako države članice kot akterji iz čebelarskega sektorja izrazili konkretne potrebe, kar zadeva izboljšanje izvedbenih pravil in nadaljevanje dolgoročne podpore,
 - K. ker bi morale vse države članice in čebelarske organizacije pri razvoju programov medsebojno bolje sodelovati, da bi lahko vsaka država članica zahtevala informacije in jih po potrebi izmenjala z evropskimi organizacijami, s katerimi sodeluje,
 - L. ker je v omenjenem znanstvenem poročilu EFSA z dne 11. avgusta 2008 poudarjeno, da je med državami članicami malo nadzornih sistemov in da se ti razlikujejo ter da ni dovolj usklajenosti skupnih kazalnikov učinkovitosti,
 - M. ker morajo države članice v skladu z Direktivo 2010/21/EU od 1. novembra dalje zagotoviti izpolnjevanje nekaterih zahtev za označevanje fitofarmaceutskih sredstev, vključevanje ukrepov za ublažitev tveganja v registracijo fitofarmaceutskih sredstev in izvajanje programov spremljanja, s katerimi se ugotavlja posredna in neposredna izpostavljenost čebel delavk nekaterim aktivnim snovem,
1. pozdravlja omenjeno poročilo Komisije z dne 28. maja 2010; vendar ugotavlja, da se bodo sedanji programi zaključili leta 2013, in je zaskrbljen zaradi številnih izzivov in težav, s katerimi se še vedno sooča evropsko čebelarstvo, kot so trženje, nestanovitnost cen, prihod mladih čebelarjev v sektor, vedno starejši čebelarji v Evropski uniji, manjšanje števila kolonij in splošne težave zaradi smrtnosti čebel, do katere prihaja zaradi različnih razlogov;
 2. poziva Komisijo, naj se pozitivno odzove na zahteve držav članic in upravljavcev, recimo z izboljšanjem statističnih podatkov v zvezi z napovedjo proizvodnje, tudi določanjem enakih zahtev za med, ter z izboljšanjem in harmonizacijo programov za spremljanje in raziskave v čebelarstvu;
 3. poziva Komisijo, naj v okviru zakonodajnega predloga o ukrepih za kakovost kmetijskih proizvodov premisli o spremembi predpisov za označevanje porekla medu, da bi odpravili zavajanje potrošnikov, zlasti v primerih, ko je mešanica sestavljena iz medu, ki izvira iz držav članic EU in držav, ki niso članice EU;
 4. poudarja, da je treba izboljšati higienske razmere za proizvode tako, da se poenotijo pregledi na mejah, zlasti za uvoz iz tretjih držav, saj uvažanje neakovostnega medu, ponarejanje in nadomestki za med izkrivljajo trg in izvajajo stalni pritisk na cene in končno kakovost proizvoda na notranjem trgu EU; meni, da se lahko „med“ navaja v imenu proizvoda ali v katerem koli drugem grafičnem ali vizualnem elementu na oznaki ali embalaži proizvoda samo v primeru, ko vsaj 50 odstotkov vsebnosti sladkorja izvira iz medu;
 5. poziva Komisijo, naj razmisli o obveznem posvetovanju evropskih in nacionalnih organov s čebelarji pri razvijanju programov in zakonodaje na področju čebelarstva, da bi se zagotovili učinkovitost in pravočasna izvedba teh programov;
 6. poziva Komisijo, naj pripravi triletno programe na osnovi izjav vseh držav članic o številu

dejansko popisanih čebeljih panjev in ne na osnovi ocen o tem številu;

7. priznava velik pomen razvoja novih in učinkovitih sredstev proti pršicam varojam (*Varroa*), ki so v nekaterih regijah povzročile znatne letne izgube; meni, da mora biti učinkovito veterinarsko zdravljenje proti pršicam varojam in vsem vrstam z njimi povezanih bolezni bolj dostopno po vsej Evropi; poziva Komisijo, naj uvede skupne smernice v zvezi z veterinarskim zdravljenjem na tem področju, pri čemer je sodelovanje s čebelarji bistveno;
8. poziva Komisijo, naj prilagodi področje uporabe in financiranja evropske veterinarske politike, naj upošteva posebno naravo čebel in čebelarstva, ob tem pa v sodelovanju s čebelarskimi organizacijami zagotovi učinkovitejši nadzor nad boleznimi čebel in dostopnostjo učinkovite in standardizirane veterinarske medicine po vsej Uniji;
9. poziva Komisijo, naj izboljša usklajevanje različnih raziskovalnih programov, ki jih izvajajo države članice, da bi se oblikoval akcijski načrt za omejevanje umrljivosti; ta bi moral zajemati glavne trajnostne, čebelam opraševalkam prijazne prakse kmetovanja, ki bi se izogibale pridelovanju monokultur brez kolobarjenja;
10. poziva Komisijo, naj izvaja priporočila iz omenjenega znanstvenega poročila EFSA z dne 3. decembra 2009, zlasti financiranje „posebnih študij, ki bi nadgradile sedanje delo v teku, da bi bolj poznali in razumeli dejavnike, ki vplivajo na zdravje čebel“;
11. poziva, naj se pravočasno izvede neodvisna raziskava o umrljivosti čebel ter naj Komisija zagotovi objavo podatkov o učinkih fitofarmaceutskih proizvodov na okolje in posamezne vrste (kot so obložena semena), genetsko spremenjene kulture in širjenje strupenih snovi s cvetnim prahom, in da bodo vse nove pobude temeljile na trdnih znanstvenih in statističnih dokazih; poziva Komisijo, naj izvede študijo o teh vprašanjih in naj v razumnem roku predstavi njena dognanja;
12. poziva Komisijo, naj zagotovi, da se v okviru skupne kmetijske politike po letu 2013 sedanja podpora čebelarstvu in prihodnosti politike na tem področju ohrani in okrepi, s čimer se bosta zagotovila nadaljnji obstoj in izboljšanje čebelarstva; pozdravlja sklep Komisije iz julija 2010, da poveča proračun za čebelarske programe; potrjuje, da je to način za spodbujanje prihodnjega razvoja evropskega čebelarstva, ki prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti; poleg tega priznava pomen čebel za raven pridelave v poljedelskem in vrtnarskem sektorju in meni, da je treba zagotoviti nadomestilo za oskrbo s temi okoljskimi javnimi dobrinami;
13. poziva Komisijo, naj zagotovi finančno podporo za izobraževanje, informacijske kampanje in usposabljanja novih poklicnih čebelarjev s posebnim poudarkom na spodbujanju novih čebelarjev za njihov boljši začetek v tem sektorju, tudi z možnostjo izmenjav izkušenj z drugimi državami;
14. poziva Komisijo, naj sporazumno z državami članicami in usklajeno z veterinarskimi službami in čebelarskimi organizacijami, kot je že uveljavljeno v nekaterih državah članicah, preuči možnosti za pripravo načrta za smernice EU o zdravju čebel, da bi se po potrebi zagotovil dostop do veterinarskega zdravljenja, ki bi ga financirala evropska veterinarska politika;

15. poziva Komisijo, naj izboljša sodelovanje in prenos znanja med področji aplikativnih znanstvenih raziskav, čebelarstva in kmetijstva;
16. meni, da bi bilo treba obravnavati tudi učinek fitofarmacevtskih sredstev na celoten čebelji panj, saj je poleg njihovih učinkov na odrasle čebele mogoč tudi vpliv pesticidov na razvoj kolonij; v zvezi s tem poudarja, da je Komisija na plenarnem zasedanju ob sprejetju Uredbe (ES) št. 1107/2009 podala izjavo, da bo ob pregledu zahtev po podatkih za aktivne snovi in fitofarmacevtska sredstva iz člena 8(1)(b) in (c) posebno pozornost namenila nadaljnjim pregledom in študijskim protokolom, ki omogočajo oceno tveganja, v kateri je upoštevana posredna in neposredna izpostavljenost čebel tem sredstvom, zlasti prek nektarja, cvetnega prahu in vode, v kateri so lahko ostanki fitofarmacevtskih sredstev, ki izvirajo iz vode, ki so jo nabrale čebele;
17. poziva Komisijo, naj pri prihodnjem oblikovanju sheme pomoči Skupnosti na področju čebelarstva sledi celostnemu in trajnostnemu pristopu, natančneje pri razvoju podeželja, podnebnih spremembah in biotski raznovrstnosti, zlasti s spodbujanjem ukrepov za ohranjanje in povečanje cvetnih površin;
18. poziva Komisijo, naj širše in celostno podpre evropsko čebelarstvo z uporabo dodatnih orodij v prihodnji skupni kmetijski politiki, med drugim z ukrepov za spodbujanje biotske raznovrstnosti, blaženje učinkov podnebnih sprememb, ohranitev dediščine nacionalnih tradicij in kultur, ki nudijo delovna mesta številnim evropskim družinam, ter zaščito in izboljšanje kakovosti ter dobro delovanje trga za čebelarske izdelke;
19. poziva Komisijo, naj uskladi nacionalne programe za spremljanje zahtev za označevanje, v dovoljenja za fitofarmacevtska sredstva pa je treba vključiti ukrepe za blaženje tveganja in programe za opazovanje izpostavljenosti fitofarmacevtskim sredstvom;
20. poziva Komisijo, naj spodbuja neposredno prodajo čebelarskih proizvodov potrošnikom na lokalnih tržnicah;
21. naroči predsedniku, da to resolucijo pošlje Svetu in Komisiji.